

**Przedmiotowy System Oceniania z przedmiotów przyrodniczych
(biologii, chemii, fizyki i geografii)
dla klas VII-VIII szkoły podstawowej
oraz w klasach III gimnazjum**

1.

**Obszary uwzględniane w Przedmiotowym Systemie Oceniania przedmiotów
przyrodniczych**

A. Wiadomości przedmiotowe:

- zgodne z programami nauczania biologii, chemii, fizyki i geografii oraz kryteriami wynikającymi z podstawy programowej.

B. Umiejętności przedmiotowe i ponadprzedmiotowe:

- planowanie prostych eksperymentów;
- formułowanie wniosków na podstawie obserwacji i doświadczeń;
- projektowanie, przeprowadzanie i interpretacja wyników i doświadczeń;
- wykonywanie obliczeń;
- formułowanie problemów, dokonywanie analizy i syntezy nowych zjawisk;
- gromadzenie danych;
- dostrzeganie związków przyczynowo-skutkowych;
- stosowanie wiadomości w sytuacjach podobnych do ćwiczeń szkolnych;
- porównywanie i wnioskowanie;
- wykonywanie prostych wykresów, diagramów i ich interpretowanie;
- wyszukiwanie i korzystanie z różnych źródeł informacji;
- posługiwanie się językiem danej dyscypliny naukowej;
- samodzielne wyszukiwanie, analizowanie i rozwiązywanie problemów;
- przygotowanie referatów lub innych prac z wykorzystaniem różnorodnych źródeł informacji oraz sposobów prezentacji;
- prace dodatkowe: schematy, plansze, rysunki, wykresy. Przy ich ocenianiu uwzględnia się wkład włożonej pracy, twórczość pracy, estetykę wykonania.

C. Postawa ucznia:

- systematyczność;
- przygotowanie do lekcji (posiadanie podręcznika, zeszytu, zadania domowego, pomocy kreślarskich i innych pomocy wymaganych przez nauczyciela itp.);
- zaangażowanie w czasie jednostek lekcyjnych, aktywne uczestnictwo;
- praca na miarę własnych możliwości;
- umiejętność współpracy w grupach;
- udział w realizacji projektów edukacyjnych;
- przygotowania i udział w konkursach;
- odpowiedzialność za podjęte działania.

2.

Sposoby sprawdzania osiągnięć ucznia:

- Sprawdziany pisemne („prace klasowe”) obejmujące wiadomości i umiejętności uczniów z jednego działu.
 - Uczniowie powinni być poinformowani o zakresie sprawdzianu i jego formie z tygodniowym wyprzedzeniem.
 - Uczeń ma prawo do jednorazowej poprawy oceny ze sprawdzianu. Termin i formę poprawy sprawdzianu ustala nauczyciel. Termin poprawy nie powinien przekroczyć dwóch tygodni od zapoznania się ucznia z oceną ze sprawdzianu.
 - Ocena z poprawy jest wpisywana do dziennika. Obie te oceny są brane pod uwagę podczas ustalania oceny końcowej.
 - Uczeń, który nie pisał sprawdzianu powinien napisać go w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
 - Nauczyciel ma prawo przerwać pracę uczniowi, jeżeli stwierdzi niesamodzielność jego pracy. Uczeń otrzymuje wówczas ocenę niedostateczną, bez możliwości poprawy.

- Kartkówki – czyli krótkie niezapowiedziane wcześniej prace pisemne obejmujące zagadnienia z nie więcej niż trzech ostatnio zrealizowanych tematów. Uczeń, który zgłosił nieprzygotowanie do lekcji danego dnia, jest zwolniony z pisania niezapowiedzianej kartkówki. Oceny z tych prac nie podlegają poprawie.

Uciezka ze sprawdzianu lub kartkówki przez ucznia traktowana jest jako odmowa odpowiedzi w formie pisemnej i równoznaczna z wystawieniem mu oceny ndst.

- Odpowiedzi ustne - obowiązuje tu materiał z trzech ostatnich lekcji, w przypadku lekcji powtórzeniowych – z całego działu, ocenie podlega poprawność merytoryczna odpowiedzi, jej rzeczowość i samodzielność. Odmowa odpowiedzi ustnej przez ucznia jest równoznaczna z wystawieniem mu oceny ndst.

- Prace domowe – w formie zapisu w zeszycie lub odpowiedzi ustnej. Nauczyciel ma prawo sprawdzić, czy uczeń samodzielnie wykonał pracę domową prosząc o jej omówienie przy tablicy; za pracę domową wykonaną niesamodzielnie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.

- Istnieje możliwość sprawdzenia wiedzy uczniów z bieżącej lekcji.

Zasady udostępniania do wglądu prac pisemnych:

- Po sprawdzeniu i ocenieniu prace pisemne udostępniane są uczniom na lekcji. Omówione i wyjaśnione są wszelkie wątpliwości. Prace zostają w szkole do końca roku szkolnego.
- Prace pisemne mogą być udostępnione rodzicom do wglądu w czasie konsultacji lub w innym indywidualnie uzgodnionym terminie.

3.

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych uczniów:

- Dla uczniów z zaburzeniami i specyficznymi trudnościami w uczeniu się, potwierdzonymi opinią z poradni psychologiczno – pedagogicznej, nauczyciel dostosowuje indywidualne wymagania edukacyjne (zachowując zgodność z realizowaną podstawą programową).
- W ocenianiu bieżącym dopuszcza się stosowanie „+” i „-”, gdzie „+” oznacza osiągnięcia ucznia bliższe wyższej kategorii wymagań, „-” niższej kategorii wymagań.
Dopuszcza się dodatkowo stosowanie: plus (+) oraz minus (-) za nieprzygotowanie do lekcji, aktywność, zadania domowe lub ich brak oraz cząstkowe odpowiedzi. Przyjmuje się, że do otrzymania oceny bardzo dobrej wymagana jest taka sama ilość plusów (3), co do otrzymania oceny niedostatecznej minusów(3).
- Nie ocenia się ucznia znajdującego się w trudnej sytuacji losowej i do trzech dni po dłuższej nieobecności w szkole.
- Za udział w konkursach międzyszkolnych uczeń może otrzymać ocenę cząstkową celujący.
- Ocena śródroczna i roczna ucznia polega na okresowym podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z przedmiotu, lecz nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych. Uczeń zobowiązany jest pracować systematycznie przez cały rok i przed wystawieniem oceny śródrocznej i rocznej nie przewiduje się dodatkowych sprawdzianów zaliczeniowych. Ocena ta jest wystawiana w oparciu o średnią ważoną z ocen cząstkowych.
- Wagi ocen:

waga	
1	aktywność, praca domowa, zeszyt,
2	kartkówka, referat, plakat, wykonanie pomocy
3	odpowiedź ustna, realizacja i prezentacja projektu
4	sprawdzian, tytuł finalisty i laureata konkursu kuratorskiego

Jeżeli wynik średniej ważonej na pierwszym miejscu po przecinku zawiera cyfrę 6 lub wyższą, ocena jest zaokrąglana zgodnie z zasadami matematycznymi „w górę”.

➤ Dokumentacja ocen:

- Wszystkie oceny są jawne dla uczniów i ich opiekunów;
- Oceny otrzymane przez ucznia znajdują się w e- dzienniku;
- Oceny ze sprawdzianów wpisywane są do e- dziennika kolorem czerwonym;
- Oceny z prac pisemnych zależne są od liczby uzyskanych punktów. Przy ocenianiu prac pisemnych stosuje się następującą punktację:

ocena celująca.....	100% - 97%
bardzo dobra.....	96%-85%
dobra.....	84%-71%
dostateczna.....	70%-51%
dopuszczająca.....	50%-31%
niedostateczny.....	30% i mniej

Nauczyciel może ustalić inny rozkład ocen w zależności od sprawdzanych treści, ale powinien o tym powiadomić uczniów.

Wymagania na poszczególne stopnie szkolne w klasyfikacji semestralnej i rocznej:

➤ **OCENA CELUJĄCA**

- wiedza i umiejętności określone w podstawie programowej;
- biegle posługiwanie się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami;
- kreatywność;
- propozycje własnych (często nietypowych) rozwiązań problemów;
- osiągnięcie sukcesów w konkursach przedmiotowych;

➤ **OCENA BARDZO DOBRA**

- opanowanie materiału nauczania w pełnym zakresie;
- umiejętność wykorzystania swoich wiadomości i umiejętności do rozwiązywania nowych problemów;

➤ **OCENA DOBRA**

- opanowanie wiedzy i umiejętności w zakresie umożliwiającym samodzielne myślenie przyczynowo – skutkowe;
- dobre wykorzystanie swoich wiadomości do rozwiązywania nowych problemów;
- posiada umiejętności stosowania wiadomości w sytuacjach typowych wg wzorców (przykładów) znanych z lekcji i podręcznika;

➤ **OCENA DOSTATECZNA**

- opanowanie wiedzy w ograniczonym stopniu, a braki wiedzy pozwalają jeszcze na dalszą edukację;
- rozwiązywanie typowych zadań o niskim stopniu trudności;
- rozwiązywanie zadań dotyczące głównie prostych, uniwersalnych umiejętności, w najmniejszym zakresie wiadomości;

➤ **OCENA DOPUSZCZAJĄCA**

- opanowanie wiedzy w bardzo ograniczonym zakresie;
- rozwiązywanie prostych, typowych zadań o niskim stopniu trudności z pomocą nauczyciela.

Wymagania konieczne wskazują na braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych w podstawach programowych, a także na opanowanie w znacznym stopniu wiadomości i umiejętności podstawowych;

➤ **OCENA NIEDOSTATECZNA**

- nieopanowanie na minimalnym poziomie wymagań programowych, nieumiejętność rozwiązywania elementarnych problemów (nawet przy pomocy nauczyciela) a zasoby wiadomości i umiejętności nie rokują sprostaniu wymaganiom w ciągu dalszej nauki.